

Henvendelse til Folketingets Energiudvalg:

Udtrædelsesgodtgørelse i fjernvarmesektoren – behov for lovregulering og demokratisk forankring

Kære medlemmer af Energiudvalget,

Jeg skriver for at henlede opmærksomheden på en praksis i fjernvarmesektoren, som efter min vurdering er både juridisk og demokratisk problematisk: **Opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse ved ophør af varmeaftale.**

Udtrædelsesgodtgørelse kan i visse tilfælde være berettiget – men **kun i andelsselskaber**, og **kun** når følgende betingelser er opfyldt:

1. **Vedtægtsmæssigt grundlag:** Det skal fremgå klart af selskabets vedtægter, at udtrædelsesgodtgørelse kan opkræves.
2. **Demokratisk medansvar:** Andelshaverne skal have haft reel indflydelse på investeringer og gældsstiftelse, typisk gennem godkendelse af investeringsbudgetter på generalforsamlingen.
3. **Overensstemmelse med vedtægterne:** Vedtægterne må ikke være i strid med bestemmelserne om generalforsamlingens kompetence, herunder godkendelse af større investeringer og lånoptagelse.

I praksis ser vi desværre, at også **aktieselskaber og andre ikke-demokratiske selskabsformer** opkræver udtrædelsesgodtgørelse – uden at forbrugeren har haft nogen indflydelse på investeringer. Dette er ikke blot urimeligt, men også i strid med centrale principper i EU-retten:

- **EU-Kommissionens principper** om risikobæring: Det må ikke være risikofrit at drive virksomhed – risikoen må ikke overføres ensidigt til forbrugeren.
- **EU's forbrugerbeskyttelsesdirektiv (2011/83/EU):** Alle væsentlige vilkår, herunder opsigelsesbetingelser, skal oplyses klart og forståeligt inden aftaleindgåelse.
- **EU's konkurrenceregler:** Misbrug af dominerende stilling, herunder urimelige handelsbetingelser og begrænsning af forbrugernes valgfrihed, er forbudt.
- **Markedsføringsloven:** Virksomheder må ikke tilbageholde væsentlige oplysninger, som kan påvirke forbrugernes beslutning.

Når fjernvarmeselskaber opkræver udtrædelsesgodtgørelse uden demokratisk forankring, bliver det i praksis et **monopolværn forklædt som forbrugerbetaling**. Det fastholder kunder i et system, de ikke frit kan forlade, og underminerer tilliden til forsyningssektoren.

Jeg opfordrer derfor udvalget til at arbejde for:

1. **Lovregulering**, der begrænser brugen af udtrædelsesgodtgørelse til andelsselskaber med demokratisk medansvar.
2. **Krav om fuld gennemsigtighed** ved tilmelding – ingen skjulte gebyrer.

3. **Styrket kontrol** med monopolmisbrug i forsyningssektoren, herunder via EU-samarbejdet.

Fjernvarme skal være et frit og trygt valg – ikke en økonomisk fælde.

Venlig hilsen
Louis Boe Carslund-Sørensen
Prosumers
Tlf.: +45 2290 7031
Mail: info@prosumers.dk

Bilag til henvendelsen

1. **EU's forbrugerbeskyttelsesdirektiv 2011/83/EU**
Dokumenterer kravet om, at alle væsentlige vilkår – herunder opsigelsesbetingelser – skal oplyses klart og forståeligt inden aftaleindgåelse.
[Link til direktivet](#)
2. **EU's konkurrenceregler om misbrug af dominerende stilling**
Forklarer, at virksomheder med monopolstatus ikke må påtvinge urimelige handelsbetingelser, herunder urimelige priser eller begrænsninger af forbrugernes valgfrihed.
[Link til EU's konkurrenceprincipper](#)
3. **Forbrugerombudsmandens vurdering af udtrædelsesomkostninger**
I en konkret sag mod Nærværme Danmark vurderede Forbrugerombudsmanden, at en udtrædelsesomkostning på 29.845 kr. var i strid med forbrugeraftaleloven, aftaleloven og god markedsføringsskik.
[Link til pressemeddelelse](#)
4. **Energianke.dk's vejledning om udtrædelsesgodtgørelse**
Forklarer, at udtrædelsesgodtgørelse kun kan opkræves under visse omstændigheder, og at rimeligheden af opkrævningen vurderes af Forsyningstilsynet med klageadgang til Energiklagenævnet.
[Link til vejledning](#)